

Självständigt arbete i krigsvetenskap, 15 hp

Författare	Program
Kadett Anders Jeppsson	YOP 06-09
Handledare	Kurskod
Övlt Thomas Persson	PYO 360

Marschen mot Bagdad **1st Marine Division**

Denna uppsats avhandlar 1st Marine Division och deras väg in i Irak under operation Iraqi Freedom. Syftet med uppsatsen är att verifiera om det var konceptet manöverkrigföring som 1st Marine Division använde sig av under invasionen? Det har sagts att amerikanerna använde sig av manöverkrigföring i denna operation. Jag ställer mig mer frågande om det verkligen var det konceptet som de använde sig av.

För att svara på frågeställningen har jag först beskrivit vad manöverkrigföring är, därefter har jag gjort en fallstudie på 1st Marine Division och deras agerande under invasionen av Irak 2003. Vi följer divisionen från utgångsgrupperingen i Kuwait tills divisionen är inne i Bagdad. Detta utspelar sig från 21 mars 2003 till 10 april 2003.

Resultatet som jag kom fram till visar att det finns tydliga tendenser som visar att konceptet manöverkrigföring användes. Men det finns även tendenser som pekar på motsatsen.

Nyckelord:

Iraqi Freedom, Manöverkrigföring. 1st Marine Division

Abstract

This report describes the incursion of the First Marine Division in Iraq under "Operation Iraqi Freedom". It has been claimed that "manoeuvre warfare" was the main strategy used by the Marines during this operation. I question if this was indeed the approach.

In my analysis I first describe what we mean by "manoeuvre warfare". I then analyse the activities of the First Marine Division during the invasion of Iraq from pre- attack assembly area in Kuwait on March 21st 2003 until their entrance in Bagdad in April 10th 2003.

The result of my analyses shows that there are clear indications of the use of "manoeuvre warfare". However there are also indications that show that the opposite is true.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Syfte/Frågeställning.....	5
1.3 Avgränsningar/Antagande.....	5
1.4 Materialbeskrivning.....	5
1.5 Vetenskaplig metod.....	6
1.6 Tidigare forskning.....	6
2 Manöverkrigföring.....	7
2.1 Vad är manöverkrigföring.....	7
2.1.1 OODA - Loopen.....	8
2.1.2 Uppdragstaktik: <i>Första Filtret</i>	9
2.1.3 Kraftsamling: <i>andra filtret</i>	10
2.1.4 Styrkor och Svagheter: <i>tredje filtret</i>	10
3 Operation Iraqi Freedom.....	11
3.1 Bakgrund till Konflikten.....	11
3.2 1st Marine Division och invasionen.....	12
4 Diskussion.....	17
5 Slutsatser.....	20
8 Källhänvisning.....	22
Bilaga 1.....	23
Bilaga 3.....	25

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Jag har valt att fördjupa mig i manöverkrigföring då detta är ett krigsföringskoncept som Försvarsmakten utbildar efter. Jag förväntar mig att få en djupare förståelse varför vi tillämpar den och kunna praktisera detta i min blivande roll som officer.

För att exemplifiera ”modern manöverkrigföring” har jag valt att studera Operation Iraqi Freedom - invasionen av Irak 2003. Jag valde denna operation eftersom den ligger i modern tid samt att enligt författarna till boken *The March Up* hävdar att amerikanerna använde sig av manöverkrigföring i denna operation och att det fungerade.¹

Jag ställer mig frågande till om det verkligen var manöverkrigföring som tillämpades av amerikanerna under Operation Iraq Freedom.

Mitt arbete kommer att avhandla 1MD² (*1st Marine Division*) och dess 20 dagars operation som tar oss från Kuwait till Bagdad. Jag kommer att fokusera på olika händelser som äger rum och koppla dessa till manöverkrigföring för att se om de använde detta krigsföringskoncept under operationen.

Den ena anledningen till att jag valde att följa ett marinkårsförband var att jag har varit på två föredrag som presenterats av dels en bataljonschef och gruppchef som var med i marinkåren och deltog i invasionen. Detta skapade ett visst intresse för marinkåren. Utöver detta studerade vi *Handbok i manöverkrigföring*, skriven av William S Lind, under mitt teoretiska år på MHS Halmstad. Denna bok nämner att marinkåren har anammat idéerna om manöverkrigföring och implementerat dessa i sin doktrin.³

Den andra anledningen till att jag valde 1MD är att det finns likheter mellan den och en svensk stridsgrupp. 1MD ingår i amerikanska marinkårens expeditionstyrka och är sammansatt på ett liknande sätt som en svensk stridsgrupp t.ex. Nordic Battle Group som sattes upp 2008. Dock är antalet enheter mycket större hos United States Marine Corps (USMC) än vad Sverige har i Nordic Battle Group. Uppgiften för expeditionstyrkan är att vara insatsberedd och kunna sättas in där den behövs.

---

¹ http://www.military.com/NewContent/0,13190,NI_WAR_0104,00.html

² Organisationskiss, se Bilaga 1

³ Arne Baudin & Nils Marius Rekkedal (eds), *Handbok i manöverkrigföring* (Vällingby: Försvarshögskolan, 2006), sidan 1-2

1.2 Syfte/Frågeställning

Syftet med mitt arbete är att verifiera om svensk manöverkrigföring, det vill säga det som står i svenska reglementen och doktriner som används under officersutbildningen, kan tillämpas och beskriva händelser och beslut som 1MD var med om och tog under invasionen av Irak 2003.

- Tillämpade *1st Marine Division* manöverkrigföring under invasionen av Irak 2003?

1.3 Avgränsningar/Antagande

Fallstudien kommer endast att avhandla 1MD och perioden som divisionen är i rörelse fram till och med Bagdad. Det som sker innan marschen börjar och det som sker efter att Bagdad är taget kommer inte att behandlas. Marschen mot Bagdad kommer att analyseras för att falsifiera eller verifiera min frågeställning.

1.4 Materialbeskrivning

Information angående 1MD invasion av Irak 2003 har varit svårt att få fram. Mycket av det som återfinns på Internet är andrahandskällor. Jag upplever att det har varit svårt att få tag på användbar information som inte är tendensiös. Informationen som jag använder till fallstudien är en skrift sammanställd av överstelöjtnant Michael S. Groen som var ställföreträdande chef på underrättelsesektionen (G2) i 1MD från januari 2003 till december 2003⁴. Titeln på skriften är *With the 1st Marine Division in Iraq, 2003*. Den följer 1MD genom upptakten till invasionen och följer med divisionen fram till mitten på 2004. Skriften innehåller delar som är skrivna av inbäddade journalister som slöt upp med 1MD i Kuwait och i övrigt är den skriven av de personer som deltog i invasionen.⁵

Min andra källa till fallstudien är boken *The March Up*, författad av två pensionerade marinkårsofficerare, Bing West och Ray Smith som följde med 1MD under invasionen.⁶

Styrkan med att använda två olika skrifter från olika författare är att jag verifierar uppgifterna som står i texterna med varandra. Dock måste vi som läsare ha i beaktande att skrifterna är skrivna av amerikaner och kan därför vara vinklad till deras fördel. Detta torde dock inte påverka mitt arbete då det inte är uttalat att deras skrifter avhandlar just ämnet manöverkrigföring.

---

⁴ http://www.nmia.org/images/2004_NATIONAL_Award_Citations.pdf

⁵

<http://www.marines.mil/news/publications/Pages/WITHTHE1STMARINEDIVISIONINIRAQ,2003PT1.aspx>

⁶ [http://www.westwrite.com/action.lasso?-token=\[FMP-currenttoken\]&-db=WWProducts&-format=books_detail.htm&-lay=cgi&-sortfield=name&-sortorder=descend&category=Novel&-max=10&-recid=32857&-find=](http://www.westwrite.com/action.lasso?-token=[FMP-currenttoken]&-db=WWProducts&-format=books_detail.htm&-lay=cgi&-sortfield=name&-sortorder=descend&category=Novel&-max=10&-recid=32857&-find=)

Jag har använt mig av Försvarsmaktens egen litteratur inom ämnet manöverkrigföring. Dessutom har jag använt mig av de senaste utgåvorna av doktriner och reglementen. Det som står i doktrinerna är baserade på andra länders genomförande av manöverkrigföring. Detta medför att vi måste vara kritiska när vi lär oss om manöverkrigföring med hänsyn till att det inte är våra egna erfarenheter som vi tar del av.

1.5 Vetenskaplig metod

Inledningsvis har jag använt mig av deskriptiv metod för att beskriva manöverkrigföring i stora drag. Efter beskrivningen av manöverkrigföring, har jag gjort en fallstudie om *1st Marine Division* och dess marsch mot Bagdad. Därefter kommer jag använda en deduktiv metod för att få belägg om manöverkrigföring tillämpades av *1st Marine Division*.

Under analysen av manöverkrigföring kommer jag att förklara de olika begreppen som manöverkrigföring innefattar och vilka element som måste finnas med för att uppnå detta.

Under fallstudien kommer vi följa *1st Marine Division* under invasionen av Irak 2003. Jag kommer se på olika händelseförlopp under invasionen och analysera dessa i min diskussion för att se om krigsföringskonceptet som användes kan likställas med det som kännetecknar manöverkrigföring.

1.6 Tidigare forskning

Det har tidigare skrivits uppsatser inom ämnet manöverkrigföring under operation Iraqi Freedom. Major Mikael Ferm som läste chefsprogrammet 02-04 har skrivit en uppsats om amerikanska arméförband och deras användande samt implementering av manöverkrigföring under operation Iraqi Freedom. Vidare har major Johnny Resman, som även han läste på chefsprogrammet, dock 03-05, skrivit en uppsats som behandlar amerikansk doktrinutveckling under första Gulfkriget 1991 och fram till och med operation Iraqi Freedom 2003.

Det har ej gått att hitta arbeten som beskriver händelser och beslut som IMD tog under operation Iraqi Freedom utifrån svenska doktriner och reglementen gällande manöverkrigföring.

2 Manöverkrigföring

2.1 Vad är manöverkrigföring

Manöverkrigföring syftar till att uppnå avgöranden genom att åstadkomma systemchock. Grunderna för manöverkrigföring är:

- Tillämpa den indirekta metoden och utnyttja kritiska sårbarheter.
- Ständigt sträva efter initiativet, vilket underlättas av uppdragstaktik.⁷
- Slå mot motståndarens avgörande punkter för att få motståndarens tyngdpunkt att falla samman.⁸

Manöverkrigföring är mer än bara användning av militära styrkor, det handlar inte bara om en förflyttning av förband som manöver annars gör. Det syftar även till att utmanövrera sin motståndare både fysiskt och psykiskt.

Det vill säga, det är lika mycket en fysisk rörelse som en intellektuell handling. Tillämpningen av manövertänkande i Sverige sker med militära insatser och även politiska och diplomatiska åtgärder som syftar till att göra motståndarens tyngdpunkt verkningslös, vilket gör att motståndaren förlorar viljan till att slåss.⁹

Utgångspunkten är att inte konfrontera fienden där den är stark utan att nyttja fiendens svagheter och kraftsamla mot dem.¹⁰

Motståndarens svagheter måste identifieras i ett tidigt skede, detta i syfte att angripa dessa så att motståndarens möjligheter och vilja till att slåss förstörs. Därför ska inte manöverkrigföring ses som ett sätt att snabbt flytta förband på slagfältet. Utan det handlar om ett sätt att tänka.¹¹ Vi måste överraska fienden, genom att verka oväntat i tid, rum och sätt. Utnyttja uppkomna situationer, d.v.s. få en bättre utgångsposition jämfört med föregående situation i förhållande till fienden.¹² För att lyckas med detta bör det finnas en tydlig målbild från högre chef, en decentraliserad ledning vilket möjliggör för enskild chef att ta egna initiativ som går mot högre chefs målbild. Initiativ på låg nivå medför att initiativ kan tas på en högre nivå och på så sätt komma innanför motståndarens beslutcykel.¹³

Enligt författaren Lind som skrivit *Handbok manöverkrigföring* är syftet med manöverkrigföring att ta sig genom OODA-loopen¹⁴ snabbare än motståndaren. För att ta sig genom den snabbare än motståndaren ställs det tre krav. Lind hävdar att bara en decentraliserad ledd militärstyrka kan ta sig genom OODA-loopen tillräckligt snabbt. För det andra måste en ”manöverkrigare” förstå krigets natur d.v.s. att acceptera den kaos och förvirring som råder på slagfältet och utnyttja dessa fenomen

⁷ *Militärstrategisk doktrin* (Stockholm: Försvarmakten, 2002), M7740-774002, sidan 81

⁸ *Doktrin för gemensamma operationer* (Stockholm: Försvarmakten, 2005) M7740-4003, sidan 64

⁹ *Doktrin för gemensamma operationer*, 2005. sidan 67

¹⁰ *Ibid*, 2005. sidan 56

¹¹ *Ibid*, 2005., sidan 56

¹² *Doktrin för markoperationer* (Stockholm: Försvarmakten, 2005) M7740-4004, sidan 38

¹³ *Doktrin för markoperationer*, 2005. sidan 53

¹⁴ Boyds beslutcykel (Observe, Orientate, Decide, Act)

till sin fördel. Slutligen måste en ”manöverkrigare” sluta att följa mallar och mönster. Detta för att fienden inte ska kunna förutse vad som kommer att ske. Lind menar att initiativ och nytänkande är av största vikt.¹⁵

För att lyckas med taktiken i manöverkrigföring menar Lind att man måste gå genom en process som innehåller tre ”filter”, det första är uppdragstaktik, det andra är kraftsamling och slutligen måste styrkor och svagheter fastställas för att veta var man ska kraftsamla.¹⁶ Dessa tre filter kommer att förklaras närmare i kommande kapitel. Det finns inte någon situation som är den andra exakt lik, därför kan det vara farligt att studera militärhistoria för mycket. Även om det fungerar första gången kommer fienden ha anpassat sig till nästa gång. Därför måste en duktig manöverkrigare vara innovativ och tänka i nya banor hela tiden.

”Ingen tänker tanken att bli en stor konstnär genom att helt enkelt imitera Michelangelo. På samma sätt kan du inte bli en stor militärledare genom att imitera någon annan. Det måste komma inifrån. Den sista analysen är att militär befälsföring utgör en konst: Vissa kan klara det, men det flesta kan aldrig lära sig det. Världen är ju inte full av målare som Raphael heller.”¹⁷

2.1.1 OODA - Loopen

OODA-Loopen – Observe, Orient, Decide, Act

”Sambandet mellan manövertänkande och initiativ kan beskrivas genom den så kallade beslutcykeln: upptäcka – bedöma – fatta beslut – agera”¹⁸

Beslutcykeln upprättades av en överste vid det amerikanska flygvapnet vid namn John Boyd, som byggde upp modellen efter sina erfarenheter som pilot under Koreakriget. Han ville få fram varför amerikanska flygplan kunde besegra de nordkoreanska och kinesiska MiG-planen trots att de sistnämnda hade bättre prestanda.¹⁹

Han fann att enskilda piloters uppträdande i striden kan liknas vid cykler där piloten först *upptäcker* fienden, därefter bedömer piloten situationen och resonerar vilka möjligheter han har, därefter tar piloten ett *beslut* utefter sina möjligheter och slutligen *agerar* efter sitt beslut.

Den som lyckas komma genom denna beslutcykel först har övertaget anser Boyd. Den som först kommer genom beslutcykeln har initiativet och bestämmer på så sätt striden. Detta medför att den som ligger sist får reagera på den piloten som har

---

¹⁵ Jerker Widén & Jan Ångström, *Militärteorins Grunder* (Stockholm: Försvarmakten, 2004) M7740-774023, sidan 189-190

¹⁶ Jerker Widén & Jan Ångström, 2004. sidan 190-191

¹⁷ Arne Baudin & Nils Marius Rekkedal (red), *Handbok manöverkrigföring* (Stockholm: Försvarshögskolan, 2002). sidan 15-16

¹⁸ Militärstrategisk Doktrin, 2002. sidan 86

¹⁹ Jerker Widén & Jan Ångström, 2004. sidan 189

initiativet och hans manövrar hela tiden. Detta leder till ett desperat agerande och slutligen till motståndarens kollaps.²⁰

2.1.2 Uppdragstaktik: *Första Filtret*

Uppdragstaktiken härstammar från Tyskland. De införde något som kallades infiltrationstaktik i slutet av 1:a världskriget. Det innebar att ett ökat ansvar lades på de yngre officerarna som var längst ner i organisationen. Tyskarna eftersträvade självständighet hos officeren samt att han vågade ta risker. Detta medförde att officeren blev initiativtagande och detta ledde till många framgångar för tyskarna.²¹

På 70-talet anammade Sverige uppdragstaktiken och i AR 2 TAKTIK står det:

*Ledning utövas genom att chefen ställer uppgift, ger riktlinjer och tilldelar resurser samt låter den som löser uppgiften i största möjliga utsträckning själv bestämma hur den skall lösas. Uppdragstaktik förutsätter att de underställda cheferna känner till högre chefs stridsplan. De underställda cheferna kan då handla självständigt i chefens anda, även när den ursprungliga planen inte kan följas eller om chefens möjlighet att påverka striden begränsas eller omintetgörs. Uppdragstaktik ställer även krav på att högre chef personligen följer upp striden vid och stödjer underlydande och underställda förband. De underlydandes frihet i valet av sätt att lösa uppgiften skall endast i undantagsfall begränsas. Exempel på begränsande faktorer är att snäva tidsförhållanden, stort samordningsbehov och begränsad tillgång till resurser. Det är ej heller möjligt att tillämpa en fulltutvecklad uppdragstaktik vid de tillfällen då ett närmast exercismässigt uppträdande krävs för att lyckas med striden. Detta gäller främst vid stridsfordonsförband och förband lägre än bataljon.*²²

Vikten av att individen eller chefen är i centrum i ledningsfilosofin uppdragstaktik är av betydelse. Högre chef måste acceptera krigets natur och det kaos som råder, genom att ha en decentraliserad ledning. Under sådana omsändigheter kan vi snabbt ta initiativet och i och med det få ett högt tempo och komma snabbare genom OODA-loopen än motståndaren.

För att lyckas måste chefen ge en klar bild dvs. en målbild eller tydligt formulerade mål hur han vill att det ska se ut när ordern är verkställd, så att den underlydande förstår chefens avsikt med ordern. Efter att ordern är given är det upp till den underlydande att lösa uppgiften på det sätt han finner lämpligast. Chefens uppgift blir att tilldela resurser för att ordern ska lyckas.²³

---

²⁰ Jerker Widén & Jan Ångström, 2005. sidan 189

²¹ Marco Smedberg, *Om stridens grunder* (Stockholm: Page One Publishing, 1994), sidan 232

²² Arméreglemente del 2 Försvarsmakten (Stockholm: Försvarsmakten, 1995) M7741-100612, sidan 78

²³ Doktrin för gemensamma operationer, 2005. sidan 72

Ska man tillämpa uppdragstaktik krävs det hög utbildning och väl samövade förband. Det måste finnas ett förtroende från högsta chef ner till lägsta soldat. För att under kaotiska förhållanden förlita sig på underlydande krävs det ett förtroende som enbart kommer genom att öva mycket och realistiskt.²⁴ Detta förtroende gör att underlydande chefer kan utnyttja uppkomna situationer och på så sätt ta initiativet och få ett ledningsöverläge över motståndaren utan att vänta på information eller order från högre chef.²⁵ Detta gör också att varje uppkommen situation kommer att lösas på sitt unika sätt i och med man tillämpar en decentraliserad ledning.

”Krigshistorien visar gång på gång att det är viktigare att kunna improvisera och genomföra än att kunna planera”²⁶

2.1.3 Kraftsamling: andra filtret

”För att nå ett avgörande, kraftsamlas stridskrafternas effekter till tid och rum.”²⁷

Kraftsamlingspunkt är inte en punkt på en karta utan det är där befälhavaren tror sig kunna göra ett genombrott. Ofta kraftsamlas det till ett förband som har framgång.

Om ett förband utses till kraftsamlingsförband skall alla tillgängliga resurser tilldelas detta förband. Med resurser menas artilleri, flygunderstöd och andra understödsenheter. Förband som befinner sig i närheten av kraftsamlande förbandet ska ställa sig frågan: Vad kan göras för att understödja kraftsamlingen?

Reservförbanden ska befinna sig bakom det kraftsamlande förbandet i syfte att utnyttja kraftsamlingsförbandets framgångar.

Kraftsamling anses vara av största vikt om man är en numerärt underlägsen styrka. Lyckas en kraftsamling mot en av motståndarens svaga punkter kan en starkare motståndare besegras.²⁸

2.1.4 Styrkor och Svagheter: tredje filtret

För att veta var kraftsamlingen skall sättas in måste motståndarens styrkor och svagheter analyseras. På lägre nivåer kan detta genomföras med stridsspaning²⁹. Lyckas spaningsförbandet bryta sig genom motståndarens linjer anmäls detta uppåt och övriga förband följer efter och på så sätt kraftsamlar där motståndet är som svagast. Detta visar

---

²⁴Ibid, sidan 72

²⁵ Militär strategisk doktrin, 2002. sidan 90

²⁶ Marco Smedberg, 1994., sidan 236

²⁷ Doktrin för gemensamma operationer, 2005. sidan 79

²⁸ Arne Baudin & Nils Marius Rekkedal, 2002. sidan 31

²⁹ Söker strid och på så sätt finner ut var motståndaren är stark respektive svag

att man kraftsamlar till där motståndaren är som svagast. På en högre nivå utgörs styrkor och svagheter genom att analysera vilka kritiska sårbarheter motståndaren har.³⁰

Motståndarens kritiska sårbarheter är svårt att veta i förväg, men i ett planeringsskede tas det fram vilka kritiska sårbarheter motståndaren bedöms ha. Detta kan t.ex. vara luftförsvaret; har motståndaren inget luftförsvaret så kan den inte skydda viktiga anläggningar som är kritiska för motståndarens strategi.³¹

3 Operation Iraqi Freedom

3.1 Bakgrund till Konflikten

Upprinnelsen till invasionen härleds till 11 september 2001. Efter attentaten deklarerade George W. Bush krig mot terrorismen. Orsaken till invasionen var att Irak anklagades för att tillverka massförstörelsevapen, samt att de stödde terrorismen.³² USA och Storbritannien hade fyra mål med invasionen av Irak. Första målet var att avsätta Saddam Hussein och hans regim. Detta krävde att man gick in med marktrupper. Det andra målet var att slå ut Iraks kapacitet för tillverkning av massförstörelsevapen och hindra att terrorister fick tillgång till dessa massförstörelsevapen. Det tredje var att få fram bevis för Iraks samröre med terrorister och få information om olika terroristnätverk. Det fjärde och sista målet var att skapa ett demokratiskt land i mellanöstern som förebild för andra icke demokratiska länder i regionen.³³

Efter Gulfkriget 1991 upprättades FN:s speciella kommission för Irak, UNSCOM (United Nation Special Commission). Deras uppgift var att övervaka Iraks destruktion av massförstörelsevapen. UNSCOM övervakade Iraks destruktion av massförstörelsevapen mellan åren 1991 och 1998 men 1998 var de tvungna att dra sig ur landet. De lämnade en slutrapport till Säkerhetsrådet 1999 som avhandlade olösta frågor angående Iraks kemiska och biologiska massförstörelsevapen och dess destruktion.³⁴

Efter 1998, då UNSCOM blev förbjudna i Irak, gick det 4 år innan en ny FN kommission fick komma in i landet och den fick benämningen UNMOVIC (United Nations Monitoring and Verification Commission). Detta var efter starka påtryckningar från USA:s och Storbritanniens regeringar. Tillsammans med IAEA (International Atomic Energy Agency) genomförde UNMOVIC nya vapeninspektioner i Irak, dock utan att hitta några bevis för att Irak skulle ha massförstörelsevapen eller anläggningar som kunde framställa sådana.

Efter drygt tre månader fick vapeninspektionerna avbrytas på grund av att George W. Bush förklarade krig mot Irak och dess regering. Anledningen var att USA och dess

---

³⁰ Arne Baudin & Nils Marius Rekkedal, 2006. sidan 32

³¹ Doktrin för gemensamma operationer, 2005. sidan 64

³² Bengt Andersson, Anders Cedergren, Stefan Ring och Jan Ångström (eds) *Irakkriget, Perspektiv på politik och krigsföring* (Stockholm: Försvarshögskolan, 2004). sidan 92

³³ Bengt Andersson, Anders Cedergren, Stefan Ring och Jan Ångström, 2004. sidan 248

³⁴ *Ibid*, 2004. sidan 90

allierade ansåg att ett regimbyte var den enda lösningen. Iraks vapendeklarationer som de var tvungna att lämna in från hösten 2002 och framåt var aldrig kompletta och uppfyllde inte ställda krav. Detta var en tillräcklig stor anledning till en väpnad konflikt enligt amerikanerna.³⁵

3.2 1st Marine Division och invasionen

Den 18 november 2002 anlände de första delarna ur 1MD till Kuwait, dessa utgjorde mestadels stabspersonal. Resterande delar anlände till Kuwait i slutet av februari. För stabspersonalen bestod arbetet fram till invasionen att planera framryckningen och samla underrättelser och för soldaterna var det acklimatisering och träning som gällde.³⁶

Planeringen inför invasionen syftade till att identifiera potentiella tillvägagångssätt att ta de första objekten och få initiativet och behålla initiativet fram till och med Bagdad utan att slå där fienden är stark.³⁷

För att orientera divisionen om den nya terrängen gav divisionschefen order till underrättelsesektionen (G2) att skapa en karta över södra Irak. Kartan innehöll vägnamn, namn på städer, vattendrag och andra tydliga terrängföremål. Kartan delades ut till samtliga enheter i divisionen och alla skulle känna till den och terrängbenämningarna som fanns på den.³⁸

Under förberedelserna inför invasionen besökte divisionschefen varje enhet för att ge sin målbild av hur invasionen skulle gå till. Detta för att han visste hur stark hans division kunde bli om alla förstod planen.³⁹

Den 17 mars ställde George W Bush ett ultimatum till Saddam Hussein, lämna landet inom 48 timmar annars kommer han tas från makten med våld. Samtidigt med detta, deklarerades det för marinkårssoldaterna att alla irakiska trupper är fientliga. Samma kväll lämnade 1MD sina baser i Kuwait för att samlas vid sina utgångspunkter för anfall.

Natten den 19 mars påbörjades invasionen, man sköt kryssningsmissiler mot Saddams palats och andra viktiga byggnader inne i Bagdad⁴⁰. Marine Air Wing (MAW) påbörjade bekämpning av mål vid oljefälten i Rumaylah där en irakisk mekaniserad division fanns grupperad.⁴¹

---

³⁵ Ibid, 2004. sidan 93-95

³⁶ Groen, Michael S. *With 1st Marine Division in Iraq, 2003 (Virginia: Quantico, 2006)*. sidan 41

³⁷ Ibid, 2006. sidan 15

³⁸ Ibid, 2006. sidan 8

³⁹ Groen, Michael S, 2006. sidan 38

⁴⁰ <http://www.cbsnews.com/stories/2003/05/28/eveningnews/main555948.shtml>

⁴¹ Ibid, 2006. sidan 139

⁴²Följande morgon den 20 mars gick 1MD över den irakiska gränsen, Regimental Combat Team 5(RCT-5) hade fått i uppgift att säkra fyra gas- och oljeanläggningar i södra Rumaylah och ytterligare anläggningar i norra delen av oljefältet och hindra Iraks 6:e pansardivision och 51:a mekaniserade infanteridivision från att förstärka vid anläggningarna. RCT-11 bekämpade målen i södra Rumaylah med indirekt eld, allt för att underlätta anfallet för RCT-5. I täten för RCT-5 fanns en stridsvagnsbataljon som var knuten till RCT-5 från divisionen. Stridsvagnsbataljonen framryckte väster om de södra anläggningarna för att sedan svänga österut och möta den irakiska pansardivisionen. 2:a bataljonen, 5:e Marin regementet (2/5) framryckte bakom stridsvagnsbataljonen fortsatte norrut och säkrade de norra delarna av oljefältet och dess anläggningar. 1/5 och 3/5 anföll de södra anläggningarna och nådde snabbt fram till de dessa och säkrade dem utan större motstånd. Den indirekta elden hade slagit ut stora delar av den mekaniserade divisionen och många irakiska soldater flydde slagfältet, vilket gjorde det mycket enklare. Under striderna om Rumaylah förlorade 1MD en soldat i jämförelse med irakierna som förlorade hundratals soldater och ca 50 fordon.⁴³

Rädslan för att irakierna skulle spränga de 454 aktiva oljekällor som fanns i området var mycket påtaglig. Om irakierna lyckades spränga källorna skulle det kosta miljarder dollar att reparera. Det skulle också bli världens största oljeutsläpp och skapa enorma problem för miljön.⁴⁴

Den 21 mars befann sig RCT-5 fortfarande i strid vid Rumaylah oljefälten medan RCT-7 fick order om att anfalla öster om RCT-5 för att slå resterande delar ur den 51:a mekaniserade infanteridivisionen. Detta för att förhindra att divisionen skulle inta al Basrah och förskansa sig i staden. Strider inne i städer var inget som marinkåren ville ha. Även här leddes anfallet av en stridsvagnsbataljon med understöd av två attackhelikoptrar som agerade förvarning och understöd⁴⁵, men 51:a divisionen hade övergivit sina ställningar och materiel. RCT-7 passerade övergivna fordon och artilleripjäser och längs vägarna gick irakiska soldater som bytt om till civila kläder.⁴⁶

Samma dag framryckte RCT-1 väster om RCT-5 för att rekognosera terrängen norr om Rumaylah och längre västerut för att rekognosera framryckningsväg mot An Nasiriyah. RCT-1 framryckning gick väldigt snabbt och de fick order om att invänta övriga väster om Jalibah flygplats.

Den 22 mars hade 1MD löst sin första uppgift som var att säkra oljefälten och dess anläggningar i Rumaylah. RCT-7 hade tagit upp försvarsställningar vid bron i utkanten av al Basrah och besköt motståndare på båda sidor bron med både indirekt och direktriaktad eld. Brittiska trupper tog över uppgifterna från 1MD⁴⁷ så att 1MD kunde fortsätta västerut längs väg *Highway 1*. 1MD nästa uppgift var anfalla längs *Highway 1* ända upp till Hantush flygplats, för att sen ta sig över floden Tigris norr om Al Kut och stänga in en division ur republikanska gardet som var grupperad runt

---

⁴² Karta, se Bilaga 2

⁴³ Ibid, 2006. sidan 148 ff

⁴⁴ Bing West & Ray L. Smith, *The March Up* (New York: Bantam Dell, 2003). sidan 14

⁴⁵ Bing West & Ray L. Smith, 2003. sidan 20

⁴⁶ Groen, Michael S, 2006. sidan 159

⁴⁷ Ibid, 2006. sidan 169

Al Kut.⁴⁸ För att kunna fortsätta var de dock tvungna att fylla på ammunition och bränsle samt få lite sömn. Förarna till fordonen och de flesta chefer hade inte sovit på 48 timmar.⁴⁹

Huvuddelen av IMD fortsatte väster om An Nasiriyah men en spaningsbataljon fick till uppgift att åka genom An Nasiriyah och agera förvarning mot divisionens östra flank längs *Highway 7*. Spaningsbataljonen blev fördröjd i An Nasiriyah där delar ur marinkåren befann sig i strid sen en tid tillbaka. Irakierna hade bitit sig fast i staden och genomförde gerillakrigsföring inne i staden.

Den 23 mars framryckte större delen av divisionen längs *Highway 1* och *Highway 8* väster om An Nasiriyah. *Highway 1* var inte färdigbyggd, men bron som var en del av *Highway 1* över Euftrat, var färdigbyggd. Dock trodde IMD att den skulle vara förstörd men så var inte fallet.⁵⁰ Det var en överraskning för irakierna att IMD använde den icke färdigbyggda *Highway 1*.⁵¹

RCT-1 var fortfarande bundna i Al Nasiriyah. Det var inte förrän den 24 mars som delar ur RCT-1 lyckades ta sig genom försvarsställningarna i staden och fortsätta sitt anfall längs *Highway 7* i syfte att binda fienden i Al Kut.⁵²

Under 24 och 26 mars fastnade IMD i en sandstorm vilket gjorde förhållandena svåra men trots detta fortsatte RCT-5 med RCT-7 bakom sig att framrycka mot Hantush flygplats. Syftet att ta Hantush var att kunna få in underhåll från luften och inte behöva förlita sig på underhållskonvojerna som färdades längs vägarna vilket fortfarande var mycket farligt. Motståndet på vägen mot Hantush bestod av Fedayeen⁵³ som utförde attacker mot IMD.

Den 26 mars fick spaningsbataljonen som var en del av RCT-1, i uppgift att spana mot Qalat Sikar flygplats. Detta för att en brittisk luftburen brigad skulle ta flygplatsen kommande natt. Bataljonchefens plan innebar att de var tvungna att framrycka med sina fordon rakt ut i öknen i eländig terräng. Detta medförde att det tog väldigt lång tid, samtidigt fick de rapporter från flyg som observerat många fientliga stridsfordon vid flygplatsen. Då bestämde sig chefen för att de skulle anfälla flygfältet på linje. Detta gjorde de också men när de intog flygfältet såg de att alla fordonen var övergivna liksom hela flygfältet. Den brittiska brigaden landsattes aldrig på flygfältet utan fick en annan uppgift. Efter tagandet av flygplatsen fick spaningsbataljonen i uppgift att säkra den och skydda flanken i två dagar.⁵⁴

---

⁴⁸ Ibid, 2006. sidan 177

⁴⁹ Ibid, 2006. sidan 167

⁵⁰ Ibid, 2006. sidan 175

⁵¹ Ibid, 2006. sidan 177

⁵² Ibid, 2006. sidan 191

⁵³ En paramilitär gruppering som bildades av Saddams son Uday 1995

⁵⁴ Groen, Michael S, 2006. sidan 214-215

Morgonen den 27 mars påbörjades anfallet av Hantush flygplats. Med understöd av tre artilleribataljoner och Close Air Support (CAS) anföll RCT-5 flygplatsen. 2/5 ledde anfallet och tog snabbt kontroll över flygplatsen medan 3/5 försvarade korsningen *Highway 1* och *Highway 17* precis öster om Ad Diwaniyah. Irakierna började anfalla från Ad Diwaniyah upp mot korsningen och Fedayeen hade bitit sig fast i staden.

Efter att ha tagit Hantush flygplats fick RCT-5 order om att dra sig tillbaka till korsningen *Highway 1* och *Highway 17* för att försvara sina underhållslinjer vilka blivit sårbara på grund av 1MD anfallsstyrka lyckats framrycka så pass långt som den gjort. Istället för att lägga fokus på att nå Bagdad så fort som möjligt, lades fokus på underhållslinjerna och operationer mot Fedayeen i Ad Diwaniyah. Tiden som lades på operationerna mot Fedayeen i Ad Diwaniyah betalade sig under kommande dagars framryckning mot Bagdad då motståndet var avsevärt försvagat.⁵⁵

Mellan den 27 mars och 31 mars stod 1MD still. Det genomfördes operationer i städer, som de redan tagit, för att hålla trycket på Fedayeen och väntade på order från högre chef för att fortsätta sitt anfall mot Bagdad. Det genomfördes flygföretag mot städer och kända fiendliga grupperingar längs vägarna mot Bagdad, men markförbanden ur 1MD stod still.

Den 31 mars kom ordern att 1MD skulle fortsätta mot Bagdad, det innebar att de var tvungna att ta Hantush flygplats igen, för att sen ta sig över Tigris för att möta upp med RCT-1 vid Al Kut. RCT-5 fick i uppgift att ta Hantush, för att sedan svänga av på *Highway 27* för att ta sig över Tigris. Vägen till flygplatsen kantades av irakiska försvarsställningar vilket gjorde framryckningen svår och det tog en hel dag att återta flygplatsen.⁵⁶ En del ur RCT-5 skulle fortsätta en bit längs *Highway 1* för att förvilla fienden att tro att huvudanfallet var längs *Highway 1* och rakt in i hjärtat av Bagdad.⁵⁷ RCT-7 skulle följa med bakom RCT-5 och anfalla Al Kut norrifrån medan RCT-1 band fienden i Al Kut söder ifrån. RCT-5 skulle fortsätta norrut mot Bagdad längs *Highway 6*.

Inte förrän den 2 april lyckades 1MD komma över Tigris, vilket berodde på att de mötte hårt motstånd längs *Highway 27* och städerna som låg utmed vägen. De hade inte tillgång till CAS på grund av piloterna hade att svårt att skilja på fiende och vän, detta gjorde att striderna tog längre tid.⁵⁸

RCT-5 var först över Tigris och säkrade broarna med en bataljon, medan en bataljon blockerade *Highway 6*. Denna blockad gjorde att underhållet från Bagdad till 3:e och 4:e irakiska kåren var stoppat.

Natten till den 3 april var Al Kut omringat, i söder stod RCT-1 och i norr stod RCT-7, chefen för 1MD meddelade chefen för den republikanska gardesdivisionen att ge upp. Men utan svar anföll 1MD Al Kut morgonen den 3 april, RCT-1 anföll söderifrån

---

⁵⁵ Ibid, 2006. sidan 220

⁵⁶ Bing West & Ray L. Smith, 2003. sidan 108

⁵⁷ Groen, Michael S, 2006. sidan 233-235

⁵⁸ Ibid, 2006. sidan 238

medan RCT-7 hade tagit försvarsställningar i utkanten nordväst om Al Kut och RCT-5 hade försvarsställningar direkt norr om Al Kut. Sent på eftermiddagen den 3 april hade RCT-1 kontroll över staden. Det som fanns kvar var små grupper av Feyadeen men dessa utgjorde inget större hot då de inte kunde få förstärkningar från Bagdad på grund av att 1MD hade tagit kontroll över vägen som ledde till Bagdad.⁵⁹

Under dagen den 3 april hade RCT-5 fått nya uppgifter. Deras uppgifter var att framrycka längs *Highway 6* och säkra en bro vid staden Al Aziziyah. Därefter skulle de säkra en bro vid staden Az Zubadiyah.⁶⁰

När 3/5 närmade sig Al Aziziyah utsattes spaningsplutonen, som befann sig längst fram, för finkalibrig eld. Plutonchefen skadades svårt men vägrade lämna sin post och fortsatte att strida till fienden var slagen.

När de kom in i Al Aziziyah hade fienden förskansat sig i staden och 3/5 var tvungna att gå från hus till hus för att säkra staden. Tagandet av staden blev lyckat, mycket på grund av användningen av kombinerade vapen. De använde sig av CAS och indirekt eld i form av grankastare.⁶¹

Efter att ha tagit Al Aziziyah stod divisionschefen inför ett val, antingen stanna och samla ihop sina tre RCT, eller att fortsätta framåt och låta RCT-7 och RCT-1 framrycka långt bakom RCT-5.

Divisionschefen bestämde sig för att avlösa RCT-1 chef och ersätta honom med divisionens operationschef (G3). Detta för att han var insatt i läget och det krävdes inga långa ordergivningar för den nya chefen. Divisionschefen bestämde sig för att fortsätta anfallet och nå Bagdad så snabbt som möjligt.⁶²

Den 4:e april fortsatte 1MD sitt anfall mot Bagdad längs *Highway 6*. Längst fram befann sig RCT-5 med spaningsplutonen i täten, som nu hade fått en ny chef efter att den ordinarie chefen blivit svårt skadad. Bakom spaningsplutonen framryckte en stridsvagnsbataljon med understöd av attackhelikoptrar. De framryckte till Diyala-korsningen och vägen dit kantades av sporadiska motanfall från Feyadeen.

Den 6 april hade alla enheter ur 1MD nått Diyala-korsningen, nu stod bara Diyalafloden mellan 1MD och Bagdad. Planen var att RCT-7 skulle framrycka över de två broar, norra och södra, som fortfarande var intakta med RCT-1 bakom sig medan RCT-5 skulle rekognosera en övergång längre norrut för att göra en omfattning för att säkra stadsdelen Saddam City norrifrån.⁶³

Under natten mellan den 5 och 6 april fortsatte planeringen för anfallet in i Bagdad och på morgonen den 6 april upptäcktes det att broarna delvis hade förstörts under natten av irakierna.

---

⁵⁹ Ibid, 2006. sidan 255

⁶⁰ Ibid, 2006. sidan 261-262

⁶¹ Ibid, 2006. sidan 264

⁶² Bing West & Ray L. Smith, 2003. sidan 148-149

⁶³ Ibid, 2003. sidan 149

Ingenjörtrupper skickades fram för att bedöma skadorna, de rapporterade att den södra bron var så pass skadad att den inte kunde repareras och den norra bron hade en sektion sprängts bort men den gick att reparera.⁶⁴

Det bestämdes att anfallet in i Bagdad skulle starta klockan 0300 den 7 april. Anfallet skulle ledas av ett stridsvagnskompani, som skulle framrycka mot den norra bron och skydda en broläggare som hade till uppgift att täcka över den bortsprängda sektionen på bron så att RCT-7 kunde framrycka över floden och in i Bagdad. RCT-1 fick till uppgift att korsa floden norr om RCT-7 med sina amfibiska fordon för att fienden inte skulle kraftsamla på RCT-7, som var 1MD kraftsamlingsförband.⁶⁵ RCT-5 fick order om att göra sin omfattning ett dygn senare den 8 april.⁶⁶

Divisionen fastslog 27 objekt som skulle säkras av regementena, detta för att ha uppsatta mål att framrycka och anfälla mot när man kommit in i stadskärnan. Alla 27 objekt hade kopplingar till Saddams regim och tagandet av dessa skulle demonstrera för lokalbefolkningen amerikanernas intention, att få Saddams regim på fall och befria befolkningen.⁶⁷

Det var inget organiserat försvar som 1MD mötte i Bagdad och känslan hos marinkårssoldaterna var att Saddams armé hade förlorat sin vilja att slåss.⁶⁸

Den 10 april var samtliga av Saddams palats under amerikansk kontroll, vilket gjorde att 1MD löst sin uppgift i anfallet mot Bagdad.⁶⁹

4 Diskussion

Under den inledande natten av kriget besköts Bagdad av kryssningsrobotar. Dessa robotar syftade till att slå ut ledningen i Irak. Helst av allt försökte man att döda Saddam Hussein. Lyckades man slå ut Saddam i ett så tidigt skede av kriget hade förmodligen viljan till att slåss minskat mycket drastiskt hos de irakiska soldaterna.

Amerikanerna måste ha ansett, att Saddam Hussein var en tyngdpunkt för Irak och dess vilja att slåss, och lyckades man slå ut honom så kunde man snabbare åstadkomma systemchock hos fienden, vilket manöverkrigföringen syftar till. En annan anledning kanske var att de ville slå ut ledningen för Iraks försvar. Jag anser att det var en centraliserad ledning och den befann sig i Bagdad. Lyckas man slå ut ledningen, vilket förmodligen har satts upp som en kritisk sårbarhet, så rubbar man tyngdpunkten. Det visade sig att irakiska förband var väldigt statiska och detta kan antyda att få orders om ens några nådde fram till dem.

---

⁶⁴ Groen, Michael S, 2006. sidan 284

⁶⁵ Ibid, 2006. sidan 287

⁶⁶ Ibid, 2006. sidan 289

⁶⁷ Ibid, 2006. sidan 287

⁶⁸ Bing West & Ray L. Smith, 2003. sidan 234

⁶⁹ Ibid, 2003. sidan 247

Planeringen inför invasionen syftade till att få initiativet i ett tidigt skede och behålla det under resten av invasionen, den syftade även till att undvika att slå där motståndaren är stark. 1MD lyckades till stor del undvika större irakiska grupperingar, de ville inte slå där irakierna var starka utan försökte hitta svagheter. En anledning till att de lyckades med detta kan bero på den centraliserade ledningen som irakierna hade.

Att divisionschefen besöker varje enhet för att visa eller berätta sin målbild tyder på att chefen vill att uppdragstaktik skall genomsyra invasionen. Den kartan som trycktes upp och delades ut till hela divisionen tyder på att chefen vill att alla skall förstå och ha samma uppfattning/bild av terrängen.

Oljefälten vid Rumaylah ansågs vara av väldigt viktig karaktär. Lyckades 1MD ta dessa innan irakierna hann spränga dem förhindrades en stor miljökatastrof. Dessa oljefält var också 1MD:s första uppgift att säkra under invasionen. Anledningen till att de lyckades ta dessa oljefält var på grund av att de nyttjade kombinerade vapen, dvs. indirekt eld i form av artilleri och flygbombningar samtidigt som stridsvagnar framryckte i täten med infanteribataljonerna bakom detta tyder på att de kraftsamlade sina vapensystem mot ett specifikt område.

Det visade sig att irakierna hade flytt sina ställningar och ville inte strida i någon större utsträckning. Vad detta beror på är svårt att sätta fingret på. Det rådde en stor skillnad i teknikläget mellan dessa två länder. Amerikanerna hade den modernaste tekniken och modernaste vapnen som gick att få tag på. Detta måste varje enskild irakisk soldat ha vetat om. Detta kan ha påverkat hans vilja till att slåss i det inledande skedet av kriget.

1MD framryckte på motorvägarna som ledde mot Bagdad. Jag har svårt att se att man kunde välja andra framryckningsvägar och fortfarande hålla samma höga tempo. Detta gör att 1MD inte uppträder oväntat i rum, men det fanns förmodligen inte så många valmöjligheter. Dock uppträdde de oväntat i rum under framryckningen när de nyttjade den icke färdigbyggda *Highway 1* samtidigt som de verkade oväntat i tid, tack vare sitt höga tempo.

Efter att 1MD framryckt en bit in i landet blir det svårt att få fram underhåll i form av drivmedel, ammunition osv. Underhållskonvojerna hade svårt att hålla samma tempo som anfallsförbanden och de var mycket mer sårbara och kunde inte försvara sig särskilt bra. För att lösa logistikproblemen skulle flygplatser säkras längs framryckningsvägarna för att flyga in underhållet, vilket också gjordes. RCT-5 fick till uppgift att säkra Hantush flygplats vilket gjordes utan större problem. Efter att de tagit flygplatsen blev de beordrade att dra sig tillbaka för att försvara underhållslinjerna, som utsattes för angrepp av Fedayeen. Här förlorar 1MD initiativet och detta ger tid till motståndaren som är längre fram att organisera ett bättre försvar, vilket gör att motståndaren kan agera istället för att reagera.

De exploaterar inte sina framgångar eller styrkor. Deras styrka låg i att de framryckte väldigt snabbt och på så sätt överraskade fienden och fienden blev tvungen att reagera på 1MD beslut och handlingar istället för att agera. Manöverkrigföring innebär att ta risker, vilket jag inte anser att 1MD gjorde i detta skede.

En annan anledning till deras agerande kan vara att de nått sin kulminationspunkt (punkt där anfallet ebbar ut och man blir sårbar för motanfall)⁷⁰. Det kan förklara varför de stannade framryckningen i 3-4 dygn. Dock utförde de under denna tid operationer mot Fedayeen i och området kring Ad Diwaniyah för att förgöra motståndet och underlätta marschen upp till Bagdad.

Då pausen upphörde fick RCT-5 order om att återta Hantush flygplats. Det tyder på att det var ett misstag att släppa den. Genom att återta den så förlorade 1MD ytterligare en dag på att nå Bagdad.

När förbandet svängde av *Highway 1* för att komma in på *Highway 6* fortsatte delar ur 1MD en bit upp längs *Highway 1* för att vilseleda motståndaren att tro att huvudanfallet mot Bagdad skulle komma längs *Highway 1* men istället kom anfallet på andra sidan Tigris längs med *Highway 6*.

Då 1MD kommit in på *Highway 6* norr om Al Kut upprättades blockader för att stoppa underhållet från Bagdad till 3:e och 4:e irakiska kåren som befann sig längre söderut på *Highway 6*. I och med denna rörelse, först längs *Highway 1* och sen *Highway 6* lyckades 1MD göra en rörelse runt 3:e och 4:e irakiska kårerna och stoppade underhållet från Bagdad till dem. Här lyckades 1MD utmanövrera sin motståndare fysiskt, vilket är ett bra exempel på manöverkrigföring. Samtidigt lyckades man även utmanövrera dem psykiskt genom att skära av underhållet vilket gjorde att motståndaren blev omringad och utan kontakt med övriga förband norrut, vilket fick motståndaren att förlora viljan till att slåss.

När 1MD anföll staden Al Aziziyah hade motståndaren belägrat sig inne i staden och marinkårssoldaterna var tvungna att gå från hus till hus för att säkra staden. Kan detta bero på att 1MD inte utnyttjade sin framgång tidigare och behöll initiativet? Det finns en möjlighet att det just var så. Hade 1MD fortsatt framåt och bibehållit sitt tryck på motståndaren och inte gjort en tre dagar lång paus, så kanske motståndaren inte hunnit förskansa sig i staden.

Då 1MD lyckats säkra Al Aziziyah stod divisionschefen inför ett val, att samla ihop sina tre RCT eller fortsätta framryckningen mot Bagdad och nå staden så snabbt som möjligt. Beslutet blev det sistnämnda, detta tyder på att divisionschefen lärt sig av sina misstag tidigare då de låtit initiativet gå till intet t.ex. vid Hantush flygplats. Nu bibehåller de initiativet och framrycker med enbart ett RCT mot Bagdad. Självklart är det en risk som divisionschefen tar då han framrycker utan reserver eller reserver som befinner sig långt bak, men i manöverkrig måste man våga ta risker och att behålla initiativet är viktigt. På detta sätt ligger 1MD före sin motståndare i beslutcykeln och motståndaren måste reagera istället för att agera.

När 1MD nådde Diyala korsningen uppstod ännu en paus, istället för att gå in i Bagdad direkt valde divisionschefen återigen att vänta och samla sina styrkor och planera inför anfallet in i Bagdad. Detta resulterade i att de broar som var tänkta att användas delvis hann förstöras under natten och motståndaren tog istället initiativet. Nu var 1MD tvungna att reagera istället för att agera. Hade divisionschefen istället fortsatt att anfälla

---

⁷⁰ Doktrin för gemensamma operationer, 2005. sidan 67

rakt in i Bagdad och vågat ta den risken så hade broarna varit intakta och motståndet inne i Bagdad hade inte fått tid för att organisera ett försvar.

I anfallet in i Bagdad tillämpades vilseledning och kraftsamling. Genom att låta RCT-1 anfalla till höger om RCT-7, som var det uttalade kraftsamlingsförbandet, skapades förvirring hos motståndaren om var huvudanfallet kom dessutom måste motståndaren haft känslan att 1MD kom från alla håll och på så sätt tappade hoppet och viljan till att slåss.

Genom beslutet att använda RCT-1 till höger om kraftsamlingsförbandet RCT-7 förlorar 1MD sin reserv som kan fylla på i kraftsamlingsriktningen. Kanske resonerade divisionschefen att RCT-5 kan utgöra reserven och att det skulle visa sig inom ett dygn om reserven skulle behövas sättas in i och med att RCT-5 skulle göra sin omfattning och säkra Saddam City ett dygn senare.

De 27 regimrelaterade objekt som 1MD skulle säkra skapades av G2 på order av divisionschefen. Detta kan ha varit för att ge sina underlydande en målbild av vad han ville uppnå samt ett sätt att bibehålla kontrollen över sitt förband och ge dem tydliga mål med anfallet in i Bagdad.

5 Slutsatser

Min fallstudie visar att det finns många tendenser som pekar på att manöverkrigföringskonceptet användes under invasionen. Tittar man på de tre filtren som jag nämnde tidigare: Uppdragstaktik, kraftsamling, styrkor och svagheter kan man se tydliga exempel på detta under fallstudien.

Divisionschefen ville att alla på alla nivåer i divisionen skulle känna till hans målbild och på så sätt handla i chefens anda. Detta är ett tydligt bevis på uppdragstaktik.

Det finns inte lika tydliga tendenser till att kraftsamling användes särskilt frekvent. Under inledningen av invasionen användes många olika vapensystem mot ett specifikt område, detta kan tolkas som kraftsamling. Det var uttalat att 1MD ville få initiativet direkt och bibehålla det genom hela invasionen och det var genom kraftsamling som de fick initiativet direkt.

Under anfallet in i Bagdad är det uttalat att 1MD använder sig av ett kraftsamlingsförband, dock tycker jag att det är oklart om vilket förband som kunde utnyttja kraftsamlingsförbandets framgångar.

Det tredje filtret, styrkor och svagheter, finns det bra exempel på. Redan i november 2002 skickades stabspersonal ner till insatsområdet, de analyserade fiendens svagheter och kom fram till att den centraliserade ledningen skapade statiska förband och på sätt torde tempo och initiativ vara en framgångsfaktor.

Under stor del av invasionen hade 1MD initiativet och irakierna fick reagera på marinkårens agerande. Detta är tydliga tendenser på att 1MD lyckades ta sig genom OODA-loopen snabbare än irakierna.

Det finns tydliga tendenser på att konceptet manöverkrigföring tillämpades av 1MD, men det finns tydliga tendenser på motsatsen också t.ex. när de drar sig tillbaka från

Hantush flygplats och låter flygplatsen falla i irakiska händer för att sen återta den igen. Dessutom tar de många pauser för att låta underhållsförbanden komma ikapp, trots att underhåll kunde flygas in. Detta visar att 1MD förlorar initiativet ett antal gånger men på grund av sin styrka och tekniska överlägsenhet återtar de initiativet snabbt igen.

Jag tror inte att det går att få mer klarhet i om konceptet manöverkrigföring användes eller inte. Kan det ha varit så att 1MD inte behövde använda sig av manöverkrigföring, de var så pass överlägsna?

8 Källhänvisning

Tryckta källor

Groen, Michael S. (2006), *With 1st Marine Division in Iraq, 2003*. Virginia; USMC

West, Bing & Smith, Ray L. (2003), *The March Up – Taking Baghdad with the 1st Marine Division*. New York; Bantam Dell

Litteratur

Anderberg, Bengt. Cedergren, Anders. Ring, Stefan,. Ångström, Jan (2004),

Försvarsmakten. (2005), *Doktrin för gemensamma operationer*. Stockholm; Högkvarteret

Försvarsmakten. (2005), *Doktrin för markoperationer*. Stockholm; Högkvarteret

Försvarsmakten. (2002), *Militärstrategisk doktrin*. Stockholm; Högkvarteret

Irakkriget – perspektiv på politik och krigföring. Stockholm; Försvarshögskolan

Lind William, S. (2006), *Handbok i manöverkrigföring, Förkortad och kommenterad upplaga*. Rekkedal, Nils Marius & Baudin, Arne. (red). Stockholm; Försvarshögskolan

Lind, William S. (2002), ”Maneuver warfare handbook” Rekkedal, Nils

Marius & Baudin, Arne. (red), *Handbok manöverkrigföring*. Stockholm; Försvarshögskolan

Smedberg, Marco. (1994), *Om stridens grunder*. Stockholm; Page One Publishing AB

Widén, Jerker & Ångström, Jan. (2004), *Militärteorins Grunder*. Stockholm; Försvarsmakten

Internet

http://www.nmia.org/images/2004_NATIONAL_Award_Citations.pdf (2008-12-21 kl 0924).

<http://www.marines.mil/news/publications/Pages/WITHTHE1STMARINEDIVISIONINIRAQ,2003PT1.aspx> (2008-12-22 kl 1859).

[http://www.westwrite.com/action.lasso?-token=\[FMP-currenttoken\]&-db=WWProducts&-format=books_detail.htm&-lay=cgi&-sortfield=name&-sortorder=descend&category=Novel&-max=10&-recid=32857&-find=](http://www.westwrite.com/action.lasso?-token=[FMP-currenttoken]&-db=WWProducts&-format=books_detail.htm&-lay=cgi&-sortfield=name&-sortorder=descend&category=Novel&-max=10&-recid=32857&-find=) (2008-12-20 kl 2014).

<http://www.cbsnews.com/stories/2003/05/28/eveningnews/main555948.shtml> (2009-04-21 kl2101)

Film

Simon, David & Burns, Ed(executive producers). (2008), *Generation Kill*. HBO Films; USA

Bilaga 1

Förbandsstruktur - 1st Marine Division

Divisionschef: Maj. Gen James N. Mattis

Ställföreträdande divisionschef: Brig. Gen. John Kelly

- **Regimental Combat Team 1**

Tre infanteribataljoner:

3rd Battalion, 1st Marines

1st Battalion, 4th Marines

2nd Battalion, 23rd Marines

Förstärkta med:

2nd Light Armored Reconnaissance (LAR) Battalion

1st Battalion, 11th Marines (Artillery)

Alpha Company, 1st Tank Battalion

Charlie Company, 2nd Engineer Battalion

Amphibious Assault Vehicles (AAVs), 2nd and 4th Assault Amphibian Battalions

- **Regimental Combat Team 5**

Tre infanteribataljoner:

1st Battalion, 5th Marines

2nd Battalion, 5th Marines

3rd Battalion, 5th Marines

Förstärkta med:

1st LAR Battalion

2nd Tank Battalion

2nd Battalion, 11th Marines (Artillery)

Bravo Company, 1st Engineer Battalion

Bravo Company, 4th Engineer Battalion

AAVs, 2nd and 3rd Assault Amphibian Battalions

- **Regimental Combat Team 7**

Tre infanteribataljoner

1st Battalion, 7th Marines

3rd Battalion, 7th Marines

3rd Battalion, 4th Marines

Förstärkta med:

3rd LAR Battalion

1st Tank Battalion

3rd Battalion, 11th Mariens (Artillery)

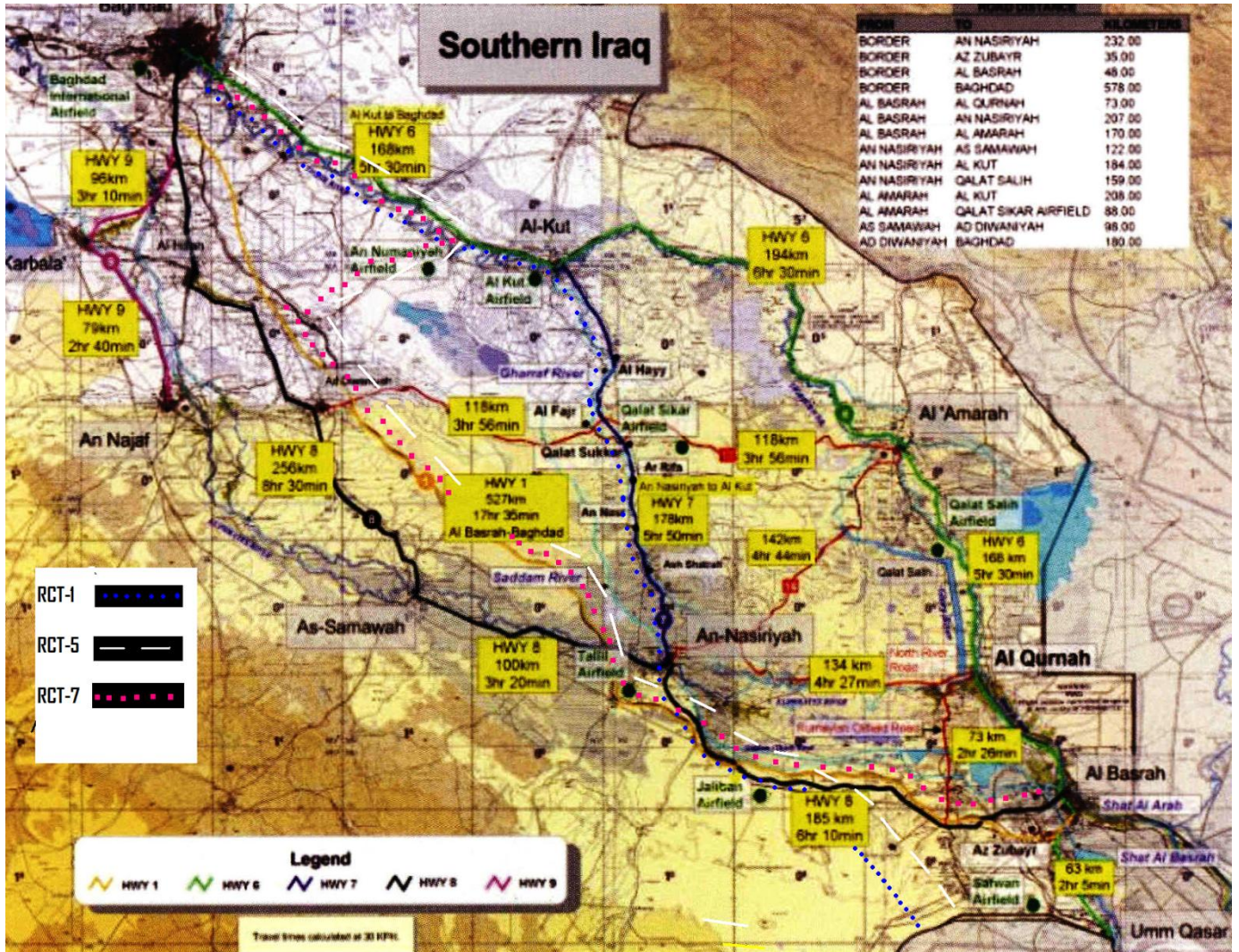
Charlie Company, 1st Engineer Battalion

AAVs, 2nd and 3rd Assault Amphibian Battalions⁷¹

---

⁷¹ Bing West & Ray L. Smith, 2003. sidan 255-257

⁷²Bilaga 2
 Karta över 1MD operationsområde

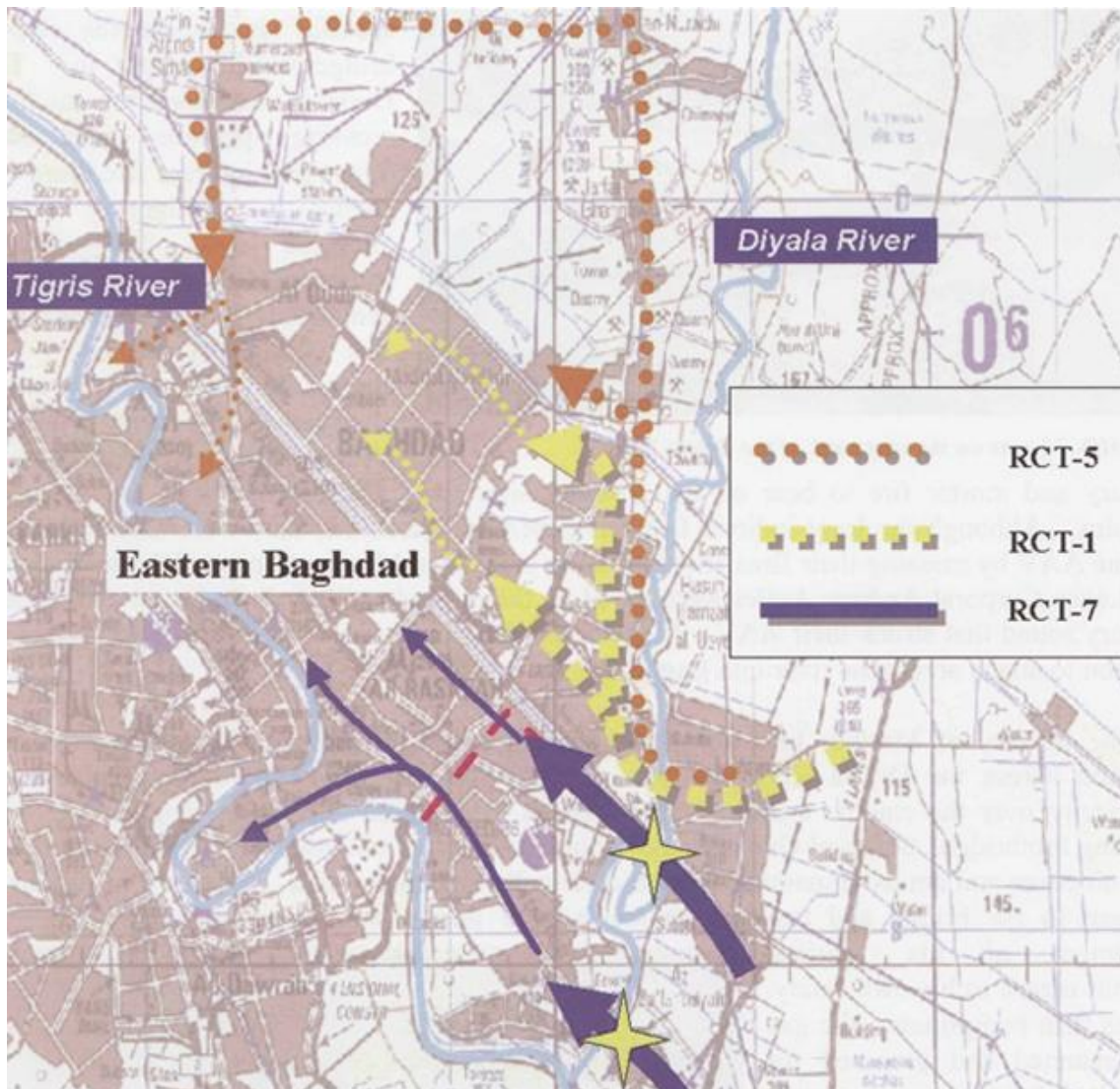

⁷² Groen, Michael S, 2006. sidan 8

⁷³ **Bilaga 3**

Karta över 1MD operationsområde i Bagdad

⁷³ Groen, Michael S, 2006. sidan 289